

Öppet brev till Roks* med anledning av artikeln mot begreppet föräldraalienation (ETC, 16 september 2024)

* Riksorganisationen för kvinno- och tjejjourer i Sverige

Har sett er artikel mot begreppet föräldraalienation (på engelska parental alienation, PA) i ETC. Er artikel är en pusselbit i ett större perspektiv där samhällsdebatten om föräldraalienation drivit iväg alldeles för långt och i motsatt riktning från all den facklitteratur som publicerats inom området. Litteraturen inkluderar över 1 000 böcker och bokkapitel, mest på engelska och spanska, men också en mängd kvantitativa empiriska studier som väl belyser alla väsentliga och relevanta aspekter på fenomenet. Jag har därför valt att ta tag i detta med utgångspunkt från Er artikel men jag adresserar då också detta indirekt (genom delgivning enligt nedan) till artiklarna mot PA-begreppet som publicerades under juni-juli 2024. Således det som följer nedan.

Introduktion

År 1991 publicerade Stanley Clawar & Brynne Rivlin boken *Children Held Hostage: Dealing with Programmed and Brainwashed Children*. Boken utgavs genom ett samarbete med familjesektionen vid American Bar Association – USA:s största organisation för advokater. I boken definieras orden "programmed" och "brainwashed". Underlaget var 700 barn som drabbats av det som nu kallas föräldraalienation. En kraftigt utökad version av boken kom år 2013 och då var underlaget till boken cirka 1 000 barn.

Föräldraalienation handlar inte om fysisk misshandel – *det jag skriver om nedan syftar enbart på den psykiska misshandel som innebär att den ena föräldern (eller en annan vuxen som står barnet nära) ger sig på barnets hjärnfunktioner*: Sådant som har att göra med minne, logik, beslutsfattande, aggressioner, empati, stress mm. Svårt alienerande föräldrar försöker ofta också ändra barnets identitet genom att bland annat radera minnet av den andra föräldern¹. För en bred och gedigen översikt av PA-området rekommenderas varmt en artikel av Jennifer J. Harman *et al.*².

Det förekommer hybridfall där både fysisk och psykisk misshandel sker på familjenivå och som antingen utövas av mamman, av pappan eller av båda föräldrarna. Bara för att fysisk misshandel förekommer så betyder det inte att psykisk misshandel inte också kan förekomma. Inkluderar man möjligheten att ena (eller båda) föräldern/föräldrarna både bedriver fysisk och psykisk misshandel ger detta 15 olika möjliga kombinationer av misshandel (där 6 av kombinationerna innebär att den ena föräldern är oskyldig). Det är naivt att tro att just vissa av de möjliga kombinationerna av misshandel inte skulle kunna förekomma.

Skador på barn pga PA-misshandel

Skadorna på barn som utsatts för svår PA är välkända och dokumenterade genom många artiklar och böcker som återfinns i den vetenskapliga litteraturen. PA handlar om en långvarig, kampanjartad emotionell misshandel – hjärnskador på grund av sådan misshandel syns med medicintekniska avbildningsmetoder. Skador på grund av psykisk eller emotionell misshandel läker inte utan blir livslånga³.

¹ Jämför med "russifieringen" av ukrainska barn där redskapen är isolering och extrem informationskontroll. I PA-sammanhanget syftar omformation av barnets identitet till att passa de psykologiska behov en narcissistisk förälder har. Konsekvenserna för barnet inkluderar låg självkänsla och svårigheter att hantera sina känslor (K. Woodall, 2024).

Oavsett om det är pappor eller mammor som manipulerar barnen att ta avstånd från den andra föräldern så har de samma beteendemönster. Detta är inte, som framgår nedan, en genusfråga. Sammanfattat handlar det om isolering och extrem informationskontroll, coercive control ("tvingande kontroll"), "vi mot dem" etc. Alltså ungefär som kultledare håller på fast i form av ett primitivt "stamkrig" samt terror på familjenivå. *Mest är detta en form av allvarlig psykisk barnmisshandel* ([artikel som översatts till svenska](#) - av barnpsykiatriprofessorn Wilfrid von Boch-Galhau, 2018, 2019).

Skadorna på barnen blir oftast mycket omfattande och rör psykiska, fysiologiska och fysiska problem. Till dessa hör depressioner, dålig självkänsla (barnet känner sig värdelöst), dålig tillit till sig själva och andra, identitetsproblem, skuld känslor, ångest, framtida problem med sociala relationer, självmordstankar (och ökad risk för självmord⁴), somatiska/fysiologiska problem (ätstörningar är relativt vanligt), dålig skolgång (-> sämre framtida jobb och därmed sämre ekonomiska förutsättningar att klara sig), ökad risk för missbruk av alkohol eller droger samt ökad risk för kriminalitet (en svårt alierande förälder eller annan närstående tänker och agerar som en kriminell). I statistisk bemärkelse innebär svår PA *förhöjd risk för både mord och självmord bland alla närstående som är inblandade i en sådan PA-dynamik*⁵.

Barn klarar sig bäst om de har tillgång till båda sina tillräckligt bra föräldrar – förutsatt att inte den ena eller båda föräldrarna misshandlar eller försummar barnet, alternativt är svåra missbrukare eller något annat allvarligt.

I mitten på 1970-talet disputerade Michael Lamb⁶ (psykologi) på frågor som rörde vad barn lär sig av sina föräldrar och värdet av detta. Lamb konstaterade att mammor respektive pappor hade fokus på olika och viktiga aspekter på barnets utveckling och välmående. Efter den tiden har det många gånger upprepats i den professionella litteraturen hur viktigt det är för barn att ha tillgång till båda sina föräldrar. Trots detta diskriminerar, i statistisk bemärkelse, Socialtjänsten och våra domstolar mot pappor⁷. Det bör emellertid påpekas att diskriminering också sker på ett tiotal andra grunder (förenklat sådant som mest verkar handla om attribueringsfel och stereotyp tänkande om personer som upplevs som "annorlunda") och att dessa också drabbar mammor.

Av PA-litteraturen framgår att barn som förlorar en förälder pga en PA-konflikt far mer illa än om föräldern avlider - sannolikt beroende på skillnader i bearbetningen av förlusten.

² Jennifer J. Harman, Edward Kruk & Denise A. Hines, [Parental alienating behaviors: An unacknowledged form of family violence](#). *Psychological Bulletin*, Vol. 144, 2018:1275-1299.

³ Se t ex Martin Teichers (Harvard Medical School) artikel "[Scars that won't heal: The neurobiology of child abuse](#)", *Scientific American*, Vol. 286(3), 2002:68-75.

⁴ En ordentlig genomgång av självmordsrisken finns i följande artikel: K. Green, Parental Alienation and Suicide - A Case for Further Research. *European Journal of Parental Alienation Practice*, 2023:97-113. En svensk PA-drabbad pappa tog sannolikt livet av sig i juli i år (informationen ligger öppet läsbar på Facebook).

⁵ Stanley K. Korosi, Stewart P. Graham, William Bernet & Dyann Ross, [Parental Alienation - A Violent and Potentially Lethal Social & Psychological Phenomenon](#). *European Journal of Parental Alienation Practice*, Vol. 1(1), 2023:114-138.

⁶ Se t ex Michael E. Lamb, [Fathers: Forgotten Contributors to Child Development](#). *Human Development*, Vol. 18(4), 1975:245-266. Dr. Lamb blev professor i psykologi och arbetade vid många prestigefyllda institutioner. År 2004 blev han chef för Department of Psychology vid University of Cambridge. Bland hans många utmärkelser kan nämnas att han blev hedersdoktor vid Göteborgs Universitet år 1995. Han är vidare redaktör för tidskriften *Psychology, Public Policy and Law*.

⁷ Detta är märkligt mot bakgrund av att facklitteraturen pekar på att män och kvinnor är ungefär lika benägna att ta till fysiskt eller psykiskt våld (se t ex metaanalyser av John Archer åren 2000-2005 samt Martin Fiebert, [References Examining Assaults by Women on Their Spouses or Male Partners: An Updated Annotated Bibliography](#). *Sexuality & Culture*, Vol. 18, 2014:405-467.).

Föräldraalienation/PA i bemärkelsen beteendemönster är inte en genusfråga: Förnekelse av PA-begreppet innebär att man förnekar PA-drabbade kvinnors existens

Man måste rimligen undra vad Roks medlemmar tycker att man ska säga till alla de mammor som förlorat kontakten med sina barn på grund av en exman som manipulerat barnen att ta avstånd från mamman. Svaret kan väl inte vara att alla dessa mammor ljuger?

Av de svenska föräldrar jag har haft kontakt med och som drabbats av PA är cirka 40 % mammor (dvs ca 85 mammor). Jag har också stött på flera som alieinerats som barn men nu är vuxna. En mammas dotter jag känner till begick självmord pga en alienationskonflikt (hon var då 13 år - skulle varit omkring 22 år idag - jag har träffat mamman). Flera av dem som alieinerats som barn och som jag träffat berättar om depressioner, drogmissbruk och självmordstankar.

Det är inte bara mammor, utan också andra närstående kvinnor som drabbas av den här sjukliga familjedynamiken - PA-begreppet är väletablerat i peer-reviewlitteraturen: Jag och en kollega har nu identifierat 192 peer-reviewtidskrifter som publicerat [ca 445 artiklar där man använt begreppet "parental alienation"](#)⁸. Av dessa tidskrifter faller 152 inom området socialmedicin inklusive psykologi. Renodlar man beteendevetenskap (psykiatri exkluderat) handlar det om 52 peer-reviewtidskrifter. 46 av tidskrifterna rör området juridik (lagar, rättssäkerhet och besläktade temata) - en del av dessa tidskrifter överlappar alltså med det socialmedicinska området.

Beträffande skador på barnen pekar litteraturen bl a på att det går sämre för flickor än för pojkar om mamman är den som har ett svårt alienationsbeteende⁹. I det fallet föreligger sannolikt alltså en genuskillnad.

Mot bakgrund av det ovan måste Ni på Roks fråga Er själva **varför Ni driver en linje som så svårt kan skada flickor och kvinnor** – inte bara män. Antingen har Ni inte förstått det tidigare eller så är dessa många tusentals kvinnor medvetna offer för att nå andra mål (vilka?). Förmodligen handlar det om över tio tusen svenska kvinnor om året om man räknar med anhöriga som drabbas: mor- och farmödrar, fastrar, mostrar, kvinnliga syskon, kvinnliga nya partners. Och till det alla flickor som drabbas och blir framtidens kvinnor. Alla dessa kvinnor drabbas ofta, liksom motsvarande män, av svår psykisk ohälsa på grund av alienationskonflikter. **Bryr Ni Er inte om dessa mänskor?** Det vore väl bättre om vi istället samarbetade mot alla former av psykiskt eller fysiskt våld – oavsett om det är män eller kvinnor som står för det.

Rapport mot PA-begreppet (skriven av Reem Alsalem 2023)

Rubricerade rapport är inte förankrad hos FN utan en partsinlaga som är genomsyrad av grova oprofessionella skrivelser. I den rapporten (drygt 20 sidor) förekommer i stort sett inte en enda referens till någon av de internationellt ledande forskarna inom området. Enda undantaget är en referens till Richard Gardner där hänvisningen gjorts på ett

⁸ Björn Cedervall & Sophie Roswall, The concept of parental alienation as supported by professional journals from several disciplines. [6th International Parental Alienation Study Group Conference](#), Oslo, 4-6 September, 2024. De bakomliggande referenserna till vår presentation ges via [denna länk](#). Genom denna förteckning framgår tydligt att de psykologer, psykoterapeuter m fl som skrivit under artiklarna i *Psykologtidningen*, *PT*, respektive *G-P* inte läser facktidskrifter som motsvarar det egna yrkesområdet. **Här kan framhållas att Psykologförbundet (som ger ut PT) själva skriver att psykologernas/medlemmarnas inriktning ska vila på vetenskaplig grund. Artiklarnas karaktär är både orimliga och oförsvarbara ur etisk och socialmedicinsk synpunkt.**

⁹ Jennifer Harman et al., 2020 (*Journal of Family Violence*, Vol. 35, pp. 459-469 och *Psychology, Public Policy and Law*, Vol. 27(2), pp. 184-208.) samt 2023 (*Children and Youth Services Review*, Vol. 155, pp. 1-13.).

oseriöst sätt. En analys av Reem Alsalems osakliga rapport publicerades 2 juni 2023¹⁰.

Referenserna i *Psykologtidningen (PT)* och *Göteborgs-Posten (G-P)*

(Enligt ett brev till Justitieminister Strömmer med flera 16:e juni 2024 är en psykolog¹¹ och en advokat samordnare för en desinformationskampanj där rubricerade tidningar varit måltavlor. Båda har varit med och undertecknat artiklarna i *PT* och i *G-P*).

Beträffande de referenser som förekom i *PT* samt *G-P* i juni-juli i år kommer de **väsentligen från personer som inte själva forskat inom området föräldraalienation. Samma sak verkar även gälla samtliga de 85 namn som undertecknat den ovan nämnda rapporten - inget av namnen hör i varje fall till de främsta forskare med flera som genomfört noggranna studier av alienationsproblemet** (Amy Baker, William Bernet, Jennifer Harman, Demosthenes Lorandos, Mandy Matthewson, Maria Verrucchio, Richard Warshak för att nämna några).

Artiklarna i *PT* samt motsvarande rapport av Sonja Ayeb-Karlsson *et al.* 2024 är inte peer-reviewpublikationer utan åsiktstexter (det handlade inte heller om 105 namn som det stod i *PT* utan 85 namn – dessa namn har granskats av flera andra än jag – det jag sett stämmer med vad andra kommit fram till).

I artiklarna i *PT* och *G-P* förekommer så många fel och missvisande påståenden att de inte går att bemöta i en enda artikel. Exempelvis är smutskastningen av Richard Gardner, som historiskt gav namn åt fenomenet och mekanismerna vid föräldraalienation, inte ensam representativ för den omfattande litteratur som stöder PA-begreppet där rötterna till den senare systematiska forskningen istället sedan 1940-talet återfinns genom observationer av barnpsykiatern David Levy samt psykoanalytikern Wilhelm Reich¹².

Begreppet PA är numera ordentligt förankrat

Den som ondgör sig över PA-begreppet måste angripa minst ett hundratal internationellt aktiva forskare inom området - det duger inte att förenkla historiken som om det bara skulle handla om en person (Richard Gardner). Ett flertal fall av alienation är genom rättsprocesser i England och USA kända sedan 1800-talets början¹³. Det har nu gått över 35 år sedan Gardners första rapporter – sedan dess har mängder av publikationer visat att Gardner hade rätt men den teoretiska grunden har genom, inte minst kvantitativa empiriska studier, framför allt skärpts till under de senaste 20 åren. Innan dess fanns det mest fallbeskrivningar. Många av Gardners tidiga hypoteser har omvandlats till viktiga

¹⁰ Alejandro Mendoza-Amaro *et al.*, [An Analysis of the Report by the Special Rapporteur on Violence against Women and Girls, Its Causes and Consequences](#). *Parental Alienation Study Group*, Nashville, Tennessee, USA and *Global Action for Research Integrity in Parental Alienation*, Morelia, Michoacán, México, June 2, 2023:1-70.

¹¹ Enligt uppgift befinner sig psykologen i en vårdnadstvist på domstolsnivå och blir i så fall, om artiklarna ska användas i rättsprocessen, jävrig. Om det är så kan man undra om den verkliga drivkraften bakom hans/hennes agerande (via *Psykologtidningen* och *Göteborgs-Posten*) handlar om hans/hennes egen vårdnadstvist och att han/hon därför har ett behov att driva en desinformationskampanj mot PA-begreppet. Detta bryter i så fall mot etiska principer om vetenskaplig förankring i psykologens arbete – agerar man på det viset förlorar man rimligen det förtroende man ska kunna ha som psykolog.

¹² D. Levy, *Maternal Overprotection*. *Columbia University Press*, 1943 samt W. Reich, *Character Analysis*, *Orgone Institute Press*, New York, 1945 & 1949 (Kapitlet "Emotional Plague" på 35 sidor avhandlar det som idag klassificeras som Cluster B bland psykiatriska personlighetsstörningar - på sid 521 beskrivs en sammanfattning av hur en förälder som drivs av hat och hämndbegär mot den andra föräldern, ser till att beröva den andra föräldern glädjen av barnet utan hänsyn till hur det går för barnet. Denna situation belyses av flera svåra PA-fall där ena föräldern först mördat sitt barn och därefter ibland också begått självmord – känner till fyra fall/varianter på sådana mord och självmord).

¹³ *Parental Alienation: Science and Law*, (D. Lorandos & W. Bernet, Eds.), *Charles C. Thomas Publisher Ltd.*, 2020, pp. 285-294).

frågeställningar som andra forskare kunnat följa upp så man idag har en avsevärt bättre förståelse för PA. (Psykologen Ira Turkats översikt från år 2002 ger ett bra perspektiv¹⁴).

Successivt har PA-begreppet stabiliserats sedan 20 år tillbaka och man använder inte längre "PAS" som benämning (som ursprungligen enbart syftade på barnens symptom och beteenden) utan just "parental alienation". Den som granskar de senaste 15-20 årens artiklar om PA kan lätt se detta. **Anledningen till att PAS inte täcker upp begreppet är väsentligen att PA handlar om en sjuk familjedynamik - dess mekanismer och konsekvenser för alla inblandade¹⁵ - inte enbart barnen - detta är förklaringen till att femfaktormodellen utvecklats för diagnostiken som alltså inte enbart utgår från barnets symptom och beteenden¹⁶:**

1. *Alliansen mellan en svårt alienerande förälder (eller annan närstående) är sjuklig* - barnets integritet som självständig individ kränks och karakteriseras bl a av att barnet inte längre får en egen vilja utan har istället genom grov manipulation tvingats på barnet med samma metoder och strategier som kultledare använder när de manipulerar andra.

2. *Barnets avståndstagande från den förälder som är måltavla för alienationen är också sjukligt*: Detta därför att den alienerande personen manipulerat barnet att, utan anledning (annat än hat, hämndlystnad och ev. personlig "vinning" som inte är av nytta för barnet) ta avstånd från sin tidigare älskade förälder. Här skiljer man på *berättigat avståndstagande*¹⁷ (som är fallet om barnet exempelvis misshandlats genom fysiska övergrepp eller försummelse) och *oberättigat avståndstagande* (som är fallet vid PA).

Sammantaget innebär detta att barnet genomgått en personlighetsklyvning som har sin grund i att barnet tagit avstånd från sig självt (se fotnot 15).

Återkommande teoretiska fel: PA-teori säger till exempel inte att ett barn som avvisar ena föräldern är alienerat

I stort sett samtliga som skrivit under de ovan nämnda artiklarna i *PT* resp. *G-P* och den nämnda rapporten har bland annat indirekt utgått från teoretiska fel som publicerades av

¹⁴ Ira Turkat, [Parental Alienation Syndrome: A Review of Critical Issues](#). *Journal of the American Academy of Matrimonial Lawyers*, Vol. 18, 2002:131-176.

¹⁵ Richard Gardners observation av åtta återkommande symptom och beteenden är endast en av de fem faktorerna. I sak har Gardners observationer bekräftats i mängder av sammanhang inklusive en omfattande dokumentation i den professionella litteraturen. *Det bör noteras den specificitet som ligger i begreppet syndrom* – alltså att *en faktor* (en svårt alienerande förälder *förorsakar* de åtta *symptomen och beteendena*. Som kontrast är orden "*sjukdom*", "*cancer*", "*gallsten*", "*hjärtinfarkt*" osv *ospecifica* i den bemärkelsen att orden inte säger något om orsaken eller orsakerna till det uppkomna medicinska problemet. Ordet syndrom har alltså en inneboende styrka genom den återkommande specificiteten. Av de åtta faktorerna är splittningsfenomenet och bristen på ambivalensförmåga särskilt viktiga genom att de förklarar de andra symtomen och beteendena som barnen uppvisar (påpekat av bl a brittiska psykoterapeuten Karen Woodall).

¹⁶ De som är emot att man ska kunna diagnosticera den sjukliga familjedynamiken (till exempel genom PARQ-test) är inte intresserade av att PA-fallen ska kunna detekteras. Varför kan man undra: Ett flertal personer formulerade för 60-70 år sedan att slå sönder familjer är ett mål i sig. PA är ett perfekt verktyg för att se till att familjer förstörs så barnet förlorar kontakten med sin ena förälder. De samhällliga kostnaderna i form av socioekonomiska problem mm handlar förmodligen årligen om många tiotals miljarder – detta borde analyseras av en grupp forskare med kompletterande kompetenser. Till det kommer stora livslånga ekonomiska förluster för de drabbade barnen (detta tema har i ett flertal sammanhang diskuterats i litteraturen inom PA- området).

¹⁷ I den engelskspråkiga litteraturen används, som kontrast till PA, ordet *estrangement* för fysiska övergrepp.

Cheri Wood år 1994¹⁸ (veterligen då juridikstuderande) och även andra fel och missförstånd¹⁹.

Det felaktiga påstående som Cheri Wood gett upphov till går alltså ut på att ett barn som avvisar ena föräldern enligt PA-teori skulle vara alienerat. *Detta har aldrig påståtts av de som forskat på PA-problematiken.* Om detta fel beror på ett missförstånd eller en vanknös tolkning är oklart. Därefter har detta fel, med olika formuleringar, återupprepats minst 110 gånger i olika tidskrifter och rapporter där författarna citerar varandra utan att någon verkar ha koll på de ursprungliga felkällorna. Många av dessa grova övertramp har formellt och många gånger bemötts i respektive peer-reviewtidskrifter men de som inte gillar PA-begreppet verkar tro att det är OK att strunta i sakbemötanden. (de som skrev under den första artikeln i *PT* kunde inte ens få åtalet rätt på Cheri Woods artikel trots att den citerats många gånger i litteraturen - det är märkligt att *inte en enda* av de som undertecknat artikeln i *PT* reagerat - om 10 av 12 missat det hade det gått att förstå men inte att alla gjorde det)

Beträffande felet, kommer en peer-reviewpublikation om detta inom några månader - en uppdatering av motsvarande sak som publicerades år 2023 men då handlade det om 94 sådana exempel²⁰: En analys av denna misinformationshärva²¹ drogs i detalj vid PA-konferensen i Oslo för en månad sedan (pasg.no): De flesta internationellt ledande forskarna inom området deltog i konferensen. Minst 14 svenskar var där och sammanlagt deltog cirka 250 personer från 23 länder.

Uttalanden om att man inte ens skulle få nämna de ord som den sjukliga familjedynamiken representerar är oetiska. FN:s "rapporteur" Reem Alsalem skriver rent ut i sin rapport om ord som man inte ska få använda - det är lika tokigt som att förbjuda landets befolkning att använda ordet "krig" när man invaderar ett annat land.

PA-begreppet finns genom minst tio redan existerande diagnoser i DSM-5²² - orden "parental alienation" används inte men begreppet täcks av dessa diagnoser. PA bygger i stor utsträckning på grundläggande psykologiska fenomen som i de flesta fall är kända sedan minst 50-70 år tillbaka.

Människor lär sig om vetenskapliga förhållanden där fakta och sammanhang mödosamt samlats ihop och där det som visat sig vara felaktigt förkastats för att sedan kunna delges andra. Misinformation kan emellertid underminera den processen och hota rationellt och

¹⁸ Cheri Wood, *Loyola of Los Angeles Law Review*, 1994. W. Bernet pekade 2023* (på följande grovt missvisande påstående av Wood: "In short, the psychological stressors resulting from divorce demonstrate that children's ill feelings toward either parent are often a natural part of the dissolution process. The list of explanations—which is illustrative rather than exhaustive—that provides reasons for children having such feelings furnishes some credible alternatives to the PAS theory that when the children have ill feelings toward their fathers, *their mother must be the cause*" (emphasis added) (p. 1390).". W. Bernets kommentar: "There has never been a principle of PAS theory "that when the children have ill feelings toward their fathers, their mother must be the cause." Wood provided no source for that statement."

*W. Bernet, [Recurrent Misinformation Regarding Parental Alienation Theory](#). *Am J Fam Therapy.*, Vol. 51, sid 334-355.

¹⁹ Se t ex Richard A. Warshak, [Ten Parental Alienation Fallacies That Compromise Decisions in Court and in Therapy](#). *Professional Psychology: Research and Practice*, Vol. 46(4), 2015:235-249.

²⁰ W. Bernet & S. Xu, [Scholarly rumors: Citation analysis of vast misinformation regarding parental alienation theory](#). *Behavioral Sciences & the Law*, Vol. 41, 2023:231-245.

²¹ Ordet *misinformation* betecknar här fel oavsett dess orsak. *Desinformation* däremot syftar på fel som medvetet används för att lura andra.

²² Enligt den professionella litteraturen är dessa: Child affected by parental relationship distress: V61.29 (Z62.898); Parent-child relational problem: V61.20 (Z62.820); Child psychological abuse: DSM-5 V995.51, V61.21 (Z69.010); och ibland även Induced psychosis (ICD-10 F24) and Delusional symptoms in partner of individual with delusional disorder also called Shared delusional disorder: Munchausen by proxy, 300.19 (F68.10); samt från "Cluster B" Narcissistisk PD, Borderline PD, Anti-Social PD, Histrionisk PD och slutligen också ibland Paranoid PD.

demokratiskt fattade beslut²³. Det är därför som den misinformationskampanj som bedrivs mot det vetenskapliga underlaget bakom PA-begreppet är så allvarlig.

Det är märkligt att så många psykologer inte verkar bry sig om sammanhanget med välkända psykologiska mekanismer (exempel: adultifiering, alignment, anknytningsteori, enmeshment, inlärningsteori, kognitiv dissonans, patologisk parentifiering, projicering, psykologiska försvarsmekanismer, suggestibilitet, triangulering mm). Sannolikt har de flesta psykologer inte konfronterats med PA-fall och därför vet dessa förmodligen inte mycket om vad PA-dynamik innebär. *Eftersom "PA-utbildning" inte ingår som en del av universitetens psykologprogram är det som krävs nog främst intresse och nyfikenhet att sätta sig in i ämnet* – det hjälper inte om man exempelvis har disputerat inom ämnet psykologi om ens inriktning handlat om något helt annat.

Sammanfattningsvis bör Roks och andra som uttryckt sig mot PA-begreppet börja läsa kärnlitteraturen inom forskningsområdet - inte bara förlita sig på de som tror att man kan ersätta tungt dokumenterad teori genom att sätta prefixet "pseudo" framför sådant man inte gillar. Det senare är lika begåvat som att säga att "Jorden är platt och därför behöver man inte veta mer". PA-teorin förfinas fortfarande med avseende på detaljer – olika hypoteser testas där en del förkastas – på så sätt blir den teoretiska grunden ännu starkare.

Om sakfel skulle förekomma i detta brev tas påpekanden om detta tacksamt emot så de snarast kan korrigeras.

Nu, när detta brev ska iväg, kom just ett meddelande (på Facebook) från en PA-drabbad mamma vars dotter helt nyligen försökt begå självmord.

Med Vänlig Hälsning,

Björn Cedervall, Stockholm

Pensionär. Undertecknad har inte formell kompetens inom psykologi eller psykiatri men har läst bred naturvetenskaplig litteratur på peer-reviewnivå sedan 1971 (KI, KTH samt KVA).

Utbildningsbakgrund: Docent, Med dr (Medicinska Fakulteten, Karolinska Institutet) samt Civ ing (Fakulteten för Kemi, KTH)

cc. Advokatsamfundet, Barnombudsmannen, BRIS, Brottsförebyggande Rådet, BUP, Domstolsverket, Ericastiftelsen, Göteborgs-Posten, Hovrätterna i Sverige, Justitiekanslern, Justitieminister Gunnar Strömmer, Jämställdhetsmyndigheten, Myndigheten för Familjerätt och Föräldraskapsstöd (MFOF), Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (Karolinska Institutet), Psykologförbundet, Psykologtidningen, valda Socialtjänster, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, med flera.

²³ J. D. West & C. Bergstrom, [Misinformation in and about science](#). *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, Vol. 118 (15) e1912444117, 2021:1–8.